

1. Financiële paragraaf

1.1 Inkomsten en vermogensbeheer

De Vereniging Vrijzinnigen Nederland ontvangt een belangrijk deel van haar inkomsten uit de jaarlijkse bijdragen van leden en begunstigers. Dit zal ook zo blijven, immers een vereniging wordt gedragen door haar leden.

Daarnaast heeft de vereniging nog een behoorlijk vermogen. Het rendement uit dat vermogen is ieder jaar weer nodig om de tekorten in de exploitatie te dekken. Ook kan de vereniging zich gelukkig prijzen met incidentele legaten.

Voor extra projecten zoeken we vrijwel altijd naar externe financiering, en dankzij sponsors in het vrijzinnig netwerk kunnen we zo nieuwe en extra activiteiten ondernemen.

Het vermogen is sinds najaar 2020 voor passief beheer ondergebracht bij vermogensbeheerder Van Lanschot. Een kleiner deel is passief ondergebracht bij Triodos Bank. Binnen het bestuur is de penningmeester belast met het beheer van het vermogen. De Financiële Commissie staat de penningmeester daarbij ter zijde en dient het bestuur gevraagd en ongevraagd van advies.

1.2 Terugblik en analyse van de doorgaande lijn

Als onderdeel van het beleidsplan geven we in deze paragraaf inzicht in het financiële reilen en zeilen van de vereniging. In onderstaande figuur is als eerste een financieel overzicht opgenomen waarin we 5 jaar terug en 5 jaar vooruit kijken. Dat laatste volgens de doorgaande lijn, dus nog zonder fundamentele beleidswijzigingen.

Boekjaar eindigend in:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025		
alle getallen x 1.000	werkelijke cijfers					prognose							
Inkomsten													
- contributies	104	99	95	90	83	79	75	71	67	63	64	*2	
- uit vermogen	75	85	60	92	48	58	54	50	46	41	35	*3	
Totaal IN	179	184	155	182	131	137	129	121	113	104	99		
Uitgaven													
- bedrijfsvoering	214	222	227	229	231	233	235	237	239	241	243	*4	
- overige lasten*1	-60	24	17	-55	15	12	12	12	12	12	12	*5	
- projecten	3	46	57	13	-3	-	-	-	-	-	-	*6	
Totaal UIT	157	292	301	187	243	245	247	249	251	253	255		
Saldo IN-UIT	22	-108	-146	-5	-112	-108	-118	-128	-138	-149	-156		
Vermogen	1.921	1.955	1.807	1.745	1.655	1.547	1.429	1.301	1.163	1.013	858		
*1: inclusief incidentele legaten (zie oa 2015 en 2018)													
*2: vanaf 2020 gesteld op -4/jaar													
*3: vanaf 2020 gesteld op 3,5%													
*4: vanaf 2020 gesteld op +2/jaar													
*5: overige lasten vanaf 2020 gesteld op 12													
*6: projecten door jaren heen kostendekkend													

Dit overzicht laat – niet verrassend – zien dat het zo gestaag bergafwaarts gaat met de financiën:

- het ledental – en daarmee de inkomsten uit contributies – loopt gestaag terug;
- de laatste jaren is ervoor gekozen om additioneel te investeren in de vereniging, o.a. door de innovatiesubsidie;

- met het oog op de noodzakelijke ondersteuning van de afdelingen is er eveneens voor gekozen om de bureauformatie op peil te houden. In de huisvestingskosten is wel iets bespaard, maar per saldo laten de kosten van bedrijfsvoering een lichte autonome stijging zien;
- dit alles is ten koste gegaan van het vermogen en daardoor nemen de inkomsten uit vermogen ook allengs af;
- het jaarlijkse tekort loopt dan – zonder incidentele meevallers – op van € 108.000 tot 156.000.

Dit overzicht geeft aan dat zonder echte beleidswijzigingen vanaf 2015 het vermogen in 2025 meer dan is gehalveerd.

1.3 Financiering nieuw beleid en mogelijkheden om bij te sturen

Voor nieuwe beleidsinitiatieven, zoals Het vrijzinnig gesprek, Nieuwe zielsplekken en de Vrijzinnige Academie is een projectmatige aanpak de aangewezen plek en zal steeds naar externe financiering gezocht worden. Deze komen dan kostenneutraal (evenveel inkomsten als uitgaven) terug in de begroting en jaarrekening onder projecten.

Voor mogelijkheden om het financieel resultaat iets te verbeteren, moeten we dus met name naar de structurele inkomsten en uitgaven kijken. Aan de inkomstenkant hebben we het dan over de bijdragen van de leden en begunstigers en over het resultaat uit het vermogen. Aan de uitgavenkant gaat het met name om de bureaunkosten.

Met beperkte maatregelen in deze posten is de neerwaartse trend niet te keren, maar wel enigszins af te remmen:

- Aan de contributie-inkomsten is na het besluit op de Algemene Vergadering van 28 november 2020 het volgende gedaan:
  - € 12.500 door eenmalig verhogen van de contributie, die sinds 2011 hetzelfde is gebleven. Zowel de bijdrage per lid als per begunstiger is € 5 verhoogd. Voor afdelingen die in geldnood verkeren kan – zoals dat nu ook al het geval is - altijd een regeling worden getroffen.
  - € 1.000 à 2.000 door structureel bijdragende vrienden, donateurs, aspirant-leden etc. gelijk te stellen aan begunstigers (bij samenwerkingen naar rato). Dit onderwerp is een en andermaal besproken met de afdelingen en kan op brede steun rekenen. Dit punt is ook als zodanig opgenomen in de nieuwe statuten. Hiermee wordt voorkomen dat er een ‘grijs’ gebied ontstaat van personen die wel structureel bijdrage aan de afdeling, maar niet aan de landelijk vereniging.
  - Dit bijeen genomen verhoogt inkomsten uit contributies met ca € 14.000.
- ten aanzien van het vermogensbeheer heeft het bestuur besloten om over te gaan van actief naar passief beheer. Daarmee zijn kosten te besparen en inkomsten te genereren. Onderzoek door de Financiële Commissie en een delegatie van het bestuur heeft uitgewezen dat door het vermogen te beleggen in ETF's de directe beheerkosten dalen van 1,0% naar 0,65% en er een gemiddeld rendement van 5,8% per jaar te behalen is.
- In de bureaunkosten is ook een aantal besparingen te halen:
  - € 1.000 minderen op de deskundigheidsbevordering;
  - € 1.600 besparen op kantoorartikelen en porti (steeds meer digitaal doen);
  - € 400 besparen op abonnementen en boeken;
  - € 1.000 besparen op lidmaatschappen organisaties.

Dit levert een jaarlijkse besparing op van € 4.000.

Als we bovenstaande maatregelen verwerken in het meerjarenoverzicht, dan levert dat het volgende beeld op:

Boekjaar eindigend in:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025		
alle getallen x 1.000	werkelijke cijfers					prognose							
Inkomsten													
- contributies	104	99	95	90	83	81	91	87	83	79	75	*2	
- uit vermogen	75	85	60	92	48	58	90	86	82	77	72	*3	
Totaal IN	179	184	155	182	131	139	181	173	165	156	147		
Uitgaven													
- bedrijfsvoering	214	222	227	229	231	233	231	233	235	237	239	*4	
- overige lasten*1	-60	24	17	-55	15	12	12	12	12	12	12	*5	
- projecten	3	46	57	13	-3	-	-	-	-	-	-	*6	
Totaal UIT	157	292	301	187	243	245	243	245	247	249	251		
Saldo IN-UIT	22	-108	-146	-5	-112	-106	-62	-72	-82	-93	-104		
Vermogen	1.921	1.955	1.807	1.745	1.655	1.549	1.487	1.415	1.333	1.240	1.136		
*1: inclusief incidentele legaten (zie oa 2015 en 2018)													
*2: na 2020 eenmalig + 14 en jaarlijks -4													
*3: vanaf 2020 gesteld op 5,8%													
*4: na 2020 eenmalig -4 en +2/jaar													
*5: overige lasten vanaf 2020 gesteld op 12													
*6: projecten door jaren heen kostendekkend													

Het jaarlijks tekort in de planperiode 2020-2025 bedraagt nu ca € 90.000 en het vermogen in 2025 komt € 278.000 hoger uit dan in het eerdere meerjarenoverzicht bij ongewijzigd beleid (€ 1.136.000 versus € 858.000).

Bovenstaande voorstellen zijn verwerkt in de begroting voor het boekjaar 2020-2021, die aan de leden is voorgelegd in de Algemene Vergadering van 28 november 2020 en is vastgesteld.